

YONCA TARIMI

Yem bitkilerinin kraliçesi olarak adlandırılan yonca, tarımı yapılan kaba yem bitkilerinin hemen hepsinden daha yüksek bir yem değerine sahiptir. Yonca, geniş bir ortama uyma kabiliyetine sahip, kurağa ve soğuğa dayanıklı, asitli topraklar dışında her toprakta yetişebilen, ot verimi yüksek, çok yıllık değerli bir bitkidir.

TOPRAK HAZIRLIĞI

Yonca tesis edilecek olan alan, her şeyden önce drenajlı ve tesviyeli olmalıdır. Aksi halde yüksek taban suyu ve durgun su yoncada verim düşüklüğüne ve giderek de seyrekleşmeye neden olmaktadır. Fazla eğimli arazilerde yonca yetiştirilmek istenirse tesviye gereklidir. Aksi halde verim düşmekte ve hasatta zorlaşmaktadır. Yonca ekilecek olan alanın toprağı ekime hazırlanırken ilk ele alınacak konu arazinin yabancı bitkilerden temizlenmesidir. Çünkü yonca fideleri, diğer bitki fidelerinden daha yavaş gelişmekte, zamanla yonca bastırılmakta ve yok olmaktadır. Yonca kökleri derine gittiğinden toprakta alt

tabakaların da gevşek yapılı olması istenir. Alt toprakta sıkışma varsa, önce “dipkazan” ile pulluk tabanı yırtılarak gevşetilmelidir. Yonca tohumlarının küçük olması nedeniyle, yonca ekilecek tarla çok iyi hazırlanmalıdır. Pullukla sürümden sonra, toprağın iyice ufalanması için kazayağı çekilmeli, tırmık, merdane veya sürgü ile de toprak düzeltilerek tohum yatağı hazırlanmalıdır. Yonca en iyi kireççe zengin, kumlu-tınlı yapıda ve yeterince nemli bulunan topraklarda yetişmektedir. Taban suyu en çok 1,5–2 m yükseklikte olmalı ve durgun olmamalıdır.

EKİM

Ekim zamanının belirlenmesinde toprak sıcaklığı ve nemi etkilidir. Ekimler imkânların elverdiği ölçüde erken yapılmalıdır. Böylece bitki ilkbahar ekimlerinde kuraklığa karşı daha dirençli olabilir. Yöremizde ekim için en uygun zaman Nisan ayı içerisinde. Yonca pratik olarak mibzerle serpmeye olarak ekilmektedir. Bu sayede hem tarlanın her tarafına tohumlar homojen

dağıtılmakta ve gereğinden fazla tohum kullanılmamış olmaktadır; hem de tohumlar istenen derinliğe bırakılabildiğinden çıkış güvence altına alınabilmektedir. Ekim derinliği ise toprak yapısı ve tav durumuna göre 0,5–2 cm arasında olmalıdır. Ekim yonca mibzeri ile bire ayarlanmış, yoksa sıfıra ayarlanmış hububat mibzeri ile yapılır ve üzerinden merdane geçirilir. Dekara 2 – 3 kg tohum yeterli olmaktadır.

GÜBRELEME

Bitkinin gelişimi, topraktan alacağı besin maddelerine bağlıdır. Toprakta besin maddesi çokluğu oranında, bitkide kuru madde ve besin oluşumu da artar. Yonca, topraktan fazla miktarda besin maddesi kaldıran bir bitkidir. Genel olarak toprak işleme sırasında 50 – 60 kg/da DAP verilmelidir. Ayrıca her biçimden sonra dönümüne 8–10 kg Amonyum Nitrat verilmeli ve sulama yapılmalıdır.

BAKIM VE SULAMA

Tohum ekiminden üç gün sonra başlanarak, ilk filizler çıkıncaya kadar toprak iki günde bir

sulanır. Hasada kadar toplamda 5- 6 kez sulama yapılmalıdır. Ayrıca yonca biçimden bir hafta önce ve sonra mutlaka sulanmalıdır. Ekimden sonra iyi bir çıkışın sağlanması için; sulama sebebiyle üzeri kaymak bağlanmış toprağın dışı ve hafif bir merdane ile işlenmesi, dolayısıyla da oluşan kaymak tabakasının kırılması gereklidir.

YABANCI OT KONTROLÜ

Yonca fideleri zayıf olmaları nedeniyle, otlarla kaplı bir ortamda gelişemezler. Küçük parsellerde yabancı otlar çapalanarak temizlenebilir. Ancak geniş alanlarda çapa ile ot mücadelesi zor ve masraflıdır. Böyle tarlalarda yoncanın ilk biçimi erken yapılmalıdır. Buna “temizleme biçimi” denir.

BİÇİM ZAMANI

Yoncanın 1/10 çiçeklenme döneminde dekardan alınan protein verimi en yüksek düzeyde olup, ayrıca protein oranı ve dekardan alınan kuru ot verimi de iyi düzeydedir. Bu dönemde biçimin

yapılması ile hem dekardan maksimum bir protein verimi elde edilecek, hem de gelecek yıllardaki gelişmenin gerektirdiği yedek besinler köklerde yeterince birikmiş olacaktır.

VERİM

İlkbaharda kurulan bir yoncalık ilk yıl fazla ürün vermemektedir. Yonca en yüksek verimi üçüncü yılda vermekte ve daha sonra verim düşmektedir. Bu nedenle yonca, ekim nöbetinde en az 3 yıl kalmalıdır. Ot verimi, toprağın verimine, gübrelemeye, sulamaya göre değişir. Her biçimden dekara ortalama 1 – 3 ton yeşil ot alınabilir. Bunun kuru ot karşılığı 300 – 800 kg'dır. Yoncanın toplam proteininin % 75'inin yapraklarında olduğunu düşünürsek; hasatı yapılan yoncanın kurutma ve balyalama işlemi de çok önemlidir. Tarlada uzun süre kalıp aşırı kurutulmuş bir yoncada yapraklar çok kolay dökülebildiğinden yoncanın aşırı kurutulması istenmez.

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		231 16 81	
İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri			
Altıntaş	311 20 20	Emet	461 30 25
Aslanapa	331 21 56	Gediz	412 38 94
Çavdarhisar	351 21 40	Hisarcık	481 31 81
Domaniç	661 30 13	Pazarlar	571 22 73
Dumlupınar	371 20 01	Simav	513 71 14
Tavşanlı	614 11 09	Şaphane	551 24 08

T.C.
KÜTAHYA VALİLİĞİ
İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜĞÜ

YONCA TARIMI

2015 – Kütahya